

Felelős szerkesztő és kiadó: **Dr. MAYER OSZKÁR.**

III. Évfolyam.

Ujvidék, 1912. július 14. vasárnap

54. szám.

Népgyűlések.

A szövetkezett ellenzék, vagyis az új életre támadt koalíció egymásután rendezti a vidéken a népgyűléseket, amelyek a kormány és a házelnök elleni izgatásban merül ki egész tevékenységük.

A népgyűléseknek jelentőségét általánosságban lekicsinyleni hiba volna ugyan, de a konkrét tényeket letagadni egyenesen bűn.

Nos mit látunk? Azt, hogy az ellenzéki sajtó őrjátsi hozsammákat zeng ezeken a népgyűléseken állítólag megnyilatkozó, szerintük nemzeti akarattal.

És mi a valóság. Az, hogy a népgyűlésekre nagynehezen összehozzák a szövetkezettek néhány száz embert, többnyire zsenge koru, állampolgári jogok élvezetében még nem álló ifjakat, asszonynépséget és néhány kíváncsi embert. Ezeknek adják be a maszlagot. A józan államalkotó elem, a polgárság azonban, egy-két ellenzéki kerület leszámításával, szinte tüntetőleg távol tartja magát az efféle népgyűlésektől, mert ma már a polgárságnak van annyi intelligenciája, hogy a juniusi parlamenti események felett önállóan véleményt alkothasson. Ehhez a véleményalkotáshoz nincs szüksége a szövetkezettek szónokai részéről hozzá intézett izgatásokra.

Megszűnt már az az idő, amidőn a választó polgárokat nagyhangú ígéretekkel, hazafias kiszólásokkal és üres írássokkal lehet vezetni, mert a polgárság, a multak tapasztalatain okulva, ma már nagyon jól tudja, hogy a szövetkezetteket nem a polgárság érdeke sarkalja, hanem az agitációnak csak az a célja, hogy újból megkaparítsák maguknak a hatalmat, hogy azután abból, amit beigértek, ne tartsanak meg semmit.

A nemzetet csak egyszer sikerült becsapni.

Hiába minden gyülekezés, nagyhangú szónoklás és üres tiltakozás. A juniusi eseményeket minden intelligens polgár nemcsak megértette, hanem feltétlenül szükségesnek, a haza érdekében levőknek, sőt az alkotmány megmentésére irányulóknak is tartja.

A népgyűlések alkalmasak lehetnek ugyan a szövetkezett ellenzék részére agitacionális tevékenységre, de bizonyos, hogy ezeken a népgyűléseken szövetkezett céljaiknak egyetlenegy új hívet sem fognak megnyerni. A juniusi események annyira meg lettek minden oldalról világítva, hogy a népgyűlésen elhangzott beszédek már épenséggel

nem tudják lenyomni egyik irányban sem a mérleg serpenyőjét. Meg van mindenkinél a maga megállapodott véleménye.

Ha a szövetkezett ellenzéknek ez mulatságot okoz, ám csinálják tovább a népgyűléseket, de a józan közvélemény teljesen tisztában van céljaikkal és nem fog hozzájárulni ahhoz, hogy a technikai obstrukció lovagjai, a sippal és dobbal játszadozó iskolás gyermekek még egyszer kezükbe vehessék az ország sorsának intézését.

A kalocsai érsek és a boszniai tartományfőnökhelyettes levelei polgármesterünkhöz.

Már mult számunkban hirt adtunk arról, hogy a kalocsai érsek, valamint Bosznia Heregovina tartományfőnökhelyettese polgármesterünkhöz és pedig az előbbi bérmlása alkalmával tanusított szívélyes fogadtatásért, az utóbbi pedig kinevezése alkalmából a városi tanács által hozzá intézett üdvözlésre köszönő levelekben válaszoltak. E leveleket az alábbiakban közöljük:

Dr. Csernoch János v. b. t. t., kalocsai érsek levele:
2847. sz.

Nagyságos Uram!

Az ujvidéki bérmlás alkalmából Ujvidék szab. kir. város hatósága és közönsége részéről tanusított sok figyelem megható megnyilvánulásaiért és támogatásért ezuton is hálás köszönetemet fejezem ki Nagyságod előtt és kérem Nagyságodat, hogy e hálás köszönetemet Ujvidék sz. kir. város közönségével közölni kegyeskedjék.

Fogadjon Nagyságod mély tiszteletemnek őszinte kifejezését

Kalocsa, 1912. május 27.

Csernoch János
kalocsai érsek.

Rohonyi Gyula v. b. t. t. levele:

Budapest, 1912. évi május 25.

Igen tisztelt Polgármester Ur!

Kedves Barátom!

Az üdvözlő irat, amelyet legfelsőbb kinevezetéseim alkalmából Ujvidék sz. kir. város közönsége és tanácsa nevében hozzám intézni méltóztatott, nagy örömmel töltött el. Ezen érzésemet növelte még az a körülmény, hogy szives soraikból kitéstett azon érzelmi kötelékek élénk átérzése, amelyek engem Ujvidék városához mindenkor fűztek. Legyenek meggyőződve arról, hogy a városhoz és annak polgáraihoz fűző és lelkesítő mélyen gyökeret vert ezen érzésnek ápolását, mint a multban, ugy a jövőben is elsőrendű kötelességemnek fogom ismerni s kérem Önöket is, tartsanak meg továbbra is szives barátságukban és jó emlékezetükben.

Felkérem Polgármester Urat, hogy viszonozó üdvözlőmet a város közönsége és tanácsa előtt tolmácsolni kegyeskedjék.

Maradtam a Nagyságos Polgármester Urnak igaz tisztelője

Rohonyi.

Repülőnap Ujvidéken.

Vasárnap f. hó 7-én a katonai gyakorlóterén Kvasz András aviatikus, a Szacelláry díj nyertese saját szerkesztetű monoplánjával repülési produkciókat mutatott be. Minthogy Ujvidéken ezeidig még repülőgépet és repülést egyáltalán nem láttak, már a kora délután nagy közönség lepte el a katonai gyakorlóteret, a repülés színhelyét, dacára az elég magas 1—25 K-ig fokozó belépti díjnak. Mintegy háromezer főre tehetjük a repülés szemtanuit, bele nem értve azt a nagy ember-tömeget is, amely részint a vasuti hid töltéséről, részint a vashidról és részint a pétérváradí várból és sáncokból nézte végig a produkciókat.

Két repülőgép volt a színhelyen, mindkettő monoplán, az egyik 50, a másik 30 lóerős motorral felszerelve. Mindkettő elég rozoga alkotmánynak látszott, bár a 30 lóerős egy-síku gép anizani motorral volt felszerelve.

Délután 5 órától félhétig semmi sem történt. A mechanikusok a két gépen javítottak, a csavarokat próbálták, a légsavart hosszas sikertelen kísérlet után nagynehezen a kisebb 30 lóerős motoru repülőgépen végre félhét óra tájban működésbe tudták hozni, mire Kvasz beszállt a kormányhoz, a közönség nagy érdeklődése mellett megindította a gépet, amely jó 30—40 méternyire csak gurult a földön, majd néhány sikertelen kísérlet után, de már akkor 7 órára járt az idő, sikerült az aviatikusnak rozoga gépjével 25—30 méter magasságig felemelkedni, a nagy gyakorlótér egy részét befutni és mintegy egy, legfeljebb két percig a levegőben szállingózni. Ez a produkció azután többször ismétlődött. Különösen igen sok környékbeli érdeklődött a repülés iránt.

A közönség, bár türelme nagyon próbára volt téve, aránylag elég nyugodtan várakozott, de hét óra tájban mégis szétszéledt. A repülés nem valami nagy produkcióval járt, akár a magasságot, akár az időtartamot tekintve, de mégis annak, aki még nem látott repülést, feltétlenül érdekes volt.

A nagyobb turában az aviatikust bizonyára a repülőgép hiányos és rozoga felszerelése akadályozta meg. Elvitathatlan, hogy még eme nem tökéletes produkció mellett is felemelő látvány volt nézni azt, amikor a gép a földről felemelkedik, fut fel a légtengerbe és amidőn emberi kéz irányítja útját. A lezállások elég precizek voltak.

Nagyban és egészben a közönség várakozásának a produkció megfelelt.

Értesítők.

Hogy a tanév bezáródott, egymásután jelennek meg az egyes intézetek értesítői, amelyek a lefolyt év történetéről számolnak be. A nyilvánosságot is érdeklő értesítőkről tehát régi szokásunkhoz híven ezuttal is ismertetést közlünk.

I.

Az ujvidéki kir. kath. magyar főgimnázium értesítőjét 92 oldalnyi terjedelemben *Megyesi Ferenc*, a főgimnázium kitünő igazgatója adta közre. Az értesítő bevezeti az ujvidéki kir. kath. magyar főgimnázium történetének ismertetése *dr. Piukovich Sándor* tollából. Majd az új lakás- és fegyelmi szabályzatok kerülnek közlésre.

Az intézet történetéből vesszük a következő adatokat: A tanári testület 26 tagból állott és pedig ebből 1 igazgató, 13 rendes, 3 helyettes tanár, 1 rendes tornatanító, 4 hitoktató, 1 hitszónok, 1 iskolaorvos, 1 énektanító. A tanulók száma az év elején 389, az év végén 351 volt és pedig 342 rendes és 11 magántanuló, ebből 7 fű, 4 leány. A tanév szeptember 6-án vette kezdetét és a Rendtartásban előírt szünetek betartásával tartott június 13-áig, amidőn is az évvégi vizsgálatokra került a sor. A tanulók egészségi állapota egyes ragályos betegségektől eltekintve kedvező volt. Az V. osztály egyik türekvő tanulója, Rónai Imre, június 11-én elhunyt. A torna alól 29, a rajz technikai része alól 8 tanuló mentetett fel. A szertárak kellezőleg gyarapodtak, a tanári könyvtár könyveinek beködtetésére 1265 korona engedélyeztetett. A rendezés fáradságos munkáját nemcsak buzgalommal Havas Vilmos tanár végezte. A segélyalap ujjabban az Ernst József-féle alapítvánnyal gazdagodott.

A valláserkölesi nevelésre a tanári testület nagy gondot fordított. A rkath. vallásu tanulóknak 4-szer járultak a szentségekre, május 19-én 60-an vették fel a bérmlás szentségét. A többi vallásfelekezetek tanulói is pontosan elvégezték vallási kötelezettségeiket. A tanulók fegyelme általában jó. A tanulmányi eredmény is kielégítő, bár a multhoz képest csökkent. Ennek oka a tulságba vitt játékszennvedélyben keresendő. Ebben a tekintetben a szülői háznak kellene a játék korlátozására vonatkozólag a tanári testület segítségére jönnie. Mint rendkívüli tárgyak tanítottak: a szerb nyelv (előadja: dr. Piukovich Sándor), a francia nyelv (előadja: dr. Hauschka Márton), szabadkézi rajz (tanítja: Várady Kálmán), vívás (tanítja: Kocsis Mihály), ének (tanítja: Léh Jakab), egészségtan (tanítja: dr. Gruby Rezső). Külön magyar tanfolyam állott fenn az idegenajkuak részére, ezt dr. Piukovich Sándor vezette. A céllövő tanfolyamnál az oktató *Adám Endre* főhadnagy, majd *Király Ernő* hadnagy volt.

Az osztályvizsgálatok a VIII. osztályban május 9–13-ig, a többi osztályokban június 13-ától 22-éig tartottak meg. Az írásbeli érettségi vizsgálat május 15–17-éig, a szóbeli érettségi vizsgálat június 20–22-én volt. A szóbeli érettségi vizsgálaton dr. Szele Róbert főigazgató elnökölt, míg a róm. kath. tanulók hittani vizsgálatán dr. Simon Pál kanonokplébános volt az elnök. A tanulók művészi érzékének fejlesztésére is nagy gondot fordított az intézet. *Várady Kálmán* ügyes vezető mellett a tanulók a rajzban kiváló előmenetelt tanusítottak. A testnevelés is nagy gondját képezte a tanári testületnek. A zombori tanuló októberben barátságos mérkőzésen jelentek meg, amit az intézet tanulói áprilisban viszonoztak. A pécsi tornaversenyben is derekasan állotta meg helyét az ifjúság.

Az ifjúsági könyvtárak átlagos forgalma 9-27 volt az alsó, 8-95 a felső osztályokban. Összesen 22 tanuló nem olvasott. A tanárok irodalmilag, társadalmi és közművelődési téren is sokat működtek közre. A dr. Piukovich Sándor igazgatása alatt álló munkás gimnáziumban 7 tanár tanított, a honvédelegységnek Várady Kálmán 2, Havas Vilmos 2, dr. Szabó Lajos 1, Mészáros Mihály 2, dr. Piukovich Sándor 6, Prokopetz József 1 előadást tartott. Dr. Piukovich Sándor analfabéta tanfolyamot vezetett, tartott 36 előadást az „Ujvidéki Katholikus Olvasókör“-ben, hármat a vasutas napközi otthonban, 24-et a Dmke. megbizásából a horvátországi magyar lakósu községekben, egyet alkalmi összejövetelen.

A Mária kongregációt Hauschka József, a Vörösmarty Mihály önképzőkört Nyul József, a sportkört Kocsis Mihály, a sakk- és olvasókört Nyul József, a Markovics Iván gyórsírókört dr. Hauschka Márton, a zenekört Dzubay István, illetőleg Hollós Lipót vezették. A segélyalapról 69 tanuló tankönyveket, 1 tandíjat, 8 ruhát, 3 gyógykezelési segélyt és 15 kirándulási segélyt kapott.

A segélyalapról 3528 K 33 f. bevétellel 2739 K 99 f. kiadás áll szemben.

Dr. Szele Róbert tankerületi kir. főigazgató hivatalos látogatását szept. 4-én, május hó 6., 7. és 8-án végezte. Június hó 3-án váratlan rovancsolást tartott Rüblein Adolf min.

számvizsgáló. Ünnepek voltak november 19-én, március 15-én, március 25-én, május 26-án (ifj. hangverseny) és június 29-én. Több kisebb kirándulás mellett a Kardos Miksa és dr. Hauschka Márton által vezetett boszniai és dalmáciai, amelyet dr. Hauschka Márton le is ír, továbbá a Havas Vilmos, Császár Gyula és Mészáros Mihály vezetésével a tó alló tátrai erdemel figyelmet.

A tanári testület és a Mária-kongregáció tisztelettel dr. Csernoch János érseknél itt időzése alkalmával, míg Megyesi Ferenc igazgató a temesvári áll. főgimnázium érettségi vizsgálatán elnökölt.

A segélyezés és jutalmazás összege 9761 K 11 f.

Helybeli tanuló volt 217, magyarországi 87, horvát-szlavonai 48, boszniai 1. A magyarországi tanulók között volt bácsmezei 77, baranyamegyei 3, csanádmezei 1, kisküküllőmezei 2, pestmezei 1, torontálmegyei 2 és zemplénmezei 1. Róm. kath. 170, gkath. 4, ref. 17, ág. hitv. ev. 39, gör. kel. 26, izr. 97. Anyanyelv szerint magyar 258, német 58, tót 8, ruthén 1, horvát 6, szerb 12. A magaviseletről jó 276, szabályszerű 63, kevésbé szabályszerű 3. Minden tárgyból jeles 20, legalább jó 75, elégséges 200, egy tárgyból elégtelen 25, két tárgyból 18, több tárgyból 15. Az érettségi vizsgálaton jeles 2, jó 5, elégséges 10, egy tárgyból bukott 3.

(Folytatjuk.)

Az „Ujvidéki Polgári Magyar Daloskör” jubileumi ünnepe.

Vasárnap f. hó 7-én ünnepelte az „Ujvidéki Polgári Magyar Daloskör” városunk ezen jöbirő dalegylete fennállásának 15 éves jubileumát. Az ünnepségnek nagyobb fényt kölcsönzött az a körülmény, hogy nem csupán a helybeli összes dalegyletek siettek közreműködésükkel a társulegtet iránti rokonszenvüket kifejezésre juttatni, hanem lerándult a „Rákosliget Dal- és Zenekör” is, amely a legutóbbi országos dalversenyen oly szép sikereket aratott, elnyerve a második értékes díjat, Gróf Zichy Géza ajándékát.

Az ünnepség minden részében benső, közvetlen hatása volt. A nagy számban megjelent közönség valóságilag élvezte a bemutatott énekszámokban. Emellett számos szórakozás és látványosság vona magára a megjelentek figyelmét, különösen a erős látogatottságnak örvendett a szerencsekerék, amelynek a szerencsés nyerők rendelkezésére értékes ajándéktárgyak állottak.

A „Rákosliget Dal- és Zenekör” tagjai már szombaton este érkeztek a D. G. T. „Radetzky” nevű személyhajójával. Itt a daloskör tagjai várták a vendégeket. Az egyelet nevében dr. Piukovich Sándor, ügyvezető elnök intézett üdvözlő beszédet a rákosligetiéhez, akiknek nevében Grünfelder Alajos szép szavakban válaszolt. Erre elénekelték a jelgőjüket: „E! a dalra, a dal lelkesít, egyetértésre, barátságba megtanít”. Már ennek a néhány taktusnak élelekelesnél kiűnt, hogy kitűnően fegyelmezett, remek hanganyaggal rendelkező dalegylet érkezett körünkbe.

Miután a vendégek a rökusi elemi iskola egyik tantermében elhelyezkedtek, ismerkedési estély következett a Láng-féle vendéglőben. Számos lelkes felköszöntő után a rákosligetiék rajgyűjtottak több igen szép dalra, általános elismerést keltően.

Vasárnap d. e. villásreggeli volt a „Magyar Király“-ban, majd délelen a „Rákosligeti Dal- és Zenekör” a daloskör zászlóanyjának, özv. Piukovich Ferencnének, Lövész-utcai lakásán szerenádott adott, elénekelték a Lányi „Kertem alatt” és Beethoven „Oh szent éj” című szerzeményeket a lehető legőszintebb hatással. A zászlóanyját Simon elnök köszöntötte. Erre társasbéd következett a Láng-féle vendéglőben.

Az esti hangverseny feledhetetlen nyomat hagyott hátra mindenki lelkében. Miután a daloskör *Léh Jakab* vezetésével nagy siker mellett elénekelte a Goll „Üdvözlő dalát”, feszült várakozással lépett az emelvénre a

„Rákosligeti Dal- és Zenekör”, amely előbb a „Piros arcd” népdalegyveget, majd Beethoven „Az éjhez” című remek dalát mutatta be. Ritkán ért el dalegylet oly zajos sikert. *Kaszás Gyula* konservatoriumi tanár, egyleti karmester büszke lehet erre a dalegyletre, amely varázstűzésre bilencesli le a közönséget. *Léh Jakab* vezetésével a „Frohsinn” előadta Deigendesch „Loekvogel” című szerzeményét őszinte sikerrel. Nagy tetszést aratott a *Gajin György* vezetésével a „Neven” által, saját tamburazenekar kísérete mellett előadott „Mirjano” dal, sikeres baritonszólójával. Az „Ujvidéki Dalárda” *Hollós Lipót* vezetésével igen sikeresen énekelte el Hoppe Döczy nótáit, majd *Nemes János* a rákosligeti dalkör tagja, nagy tetszésnyilvánítások mellett tárogatosólót mutatott be. A rákosligetiék léptek erre az emelvénre, hogy frenetikus hatással énekeljék el a Hoppe „Dalojtok” és gr. Festetics „Arvaleányhaj” szerzeményeket. A daloskör töltötte be az utolsó számot, amely Lányi „Vadászdalá”-nak ügyes előadása volt. A rákosligeti vendégek hétfőn fél 11-es vonattal indultak el.

Az ünnepe megrendezése, dr. Piukovich Sándorra és *Wachtl Imrével* az élén, derekas munkásságot fejtett ki.

A Dunafüldő.*

Ha egy jámbor idegen megfordul nálunk a forró kánikulai napokban és érdeklődik az iránt, hogy hol vannak az uszodák, csodálkozva hallja, hogy itt csak egy uszoda van, (az ingyenes közösfürdőn kívül) amelyben délelőtt 11 óráig csak a nők, azontul csak a férfiak fürödhetnek. Csodálkozik fog, hogy a nők, akiket d. e. a háztartás ellátása vesz igénybe, délután egyáltalán nem élvezhetik a Duna hús hullámain s hogy a férfiak délelőtt — meit talán épen akkor van érkezésük — nem mehetnek fürdőzni a Dunába. Ezek után azt képzeli a jámbor idegen, hogy bizonyára olyan pazar berendezésű és a modern kor igényeinek megfelelő díszes, mert csak egy uszoda van a városnak, ahol minden kényelmet megtalál, mert hát így némileg érthető, hogy az ilyen nagyszabású és nagy befektetést igénylő vállalatnak nem egykönnyen akad versenytársa.

Mennyire csodálkozna a jámbor idegen, amidőn a villanyoson (mellyel kevés vidéki város díszekedhetik) 12 filléért a Dunapartig eljutván, ott egy rozoga tákalmányt talál, melyet külséjéről itélve egy elhagyott halászlaknak, vagy más ideglenes vízi alkotmánynak vél, de sehogysm tudja kisűtini róla, hogy az Ujvidéki szab. kir. város egyetlen Dunafüldője.

Mialatt a jámbor idegen méltó megbotránkozasanak ad kifejezést afelett, hogy ez a modern város ezen a közegészségügyileg nem is egész jelentéktelen téren olyan messze elmaradt, joggal feltételezi, hogy ha már olyan rozoga és ócska tákalmány az uszodának esufolt vízi faépitvény, akkor bizonyára oly olcsó, hogy nem akad vállalkozó, aki azzal versenyezni mer. A jámbor idegen életveszélyes kísérletezés után (különösen magas vizállás idején) mint Blondin a Niagarán, átballemez azon a keskeny deszkán, melyet ott hidnak csufolnak és eljut a pénztárhoz, ahol tudtára adatik, hogy fürdő 48 fillér, tehát a szokásos borralalóval együtt 58—68 fillér, olyan ár, melyet nemcsak vidéken, de még Budapesten sem kérnek egy uszodai fürdésért.

A bennszülfött, az a bérletet segitene magán, egy bérlet azonban 20 kor, ha negyvenszer fürdök is egy ideyben, pedig az csak nagyon kedvező időjárás esetén lehetséges. Így egy fürdésre 50 fillér esik, tehát a bérlet még drágább, mint az egyes jegy.

No, de kárpótól a kiszolgálás, gondolja a jámbor idegen, s a belső berendezés, de ha ezt látja, akkor képed el csak igazán. A nagy tükörbe vezető lépcsőnek karfája sines, zuhanról ne is beszéljünk, mert az a madzagon rángatható alkotmány minden öt percben felmondja a szolgálatot, a deszkákon nincs szőnyeg, szolgálja az uszodának (vagy 15 személynre, van vagy kettő).

A legsötétebb Afrikában nem túrnék meg ezeket az állapotokat, csak a mi közönségünk annyira indolens, hogy hagy magával esniálni mindent. A mi uszodánk fokozatosan jutott el a fejlődés ilyen magas fokára, amikor új volt,

akkor 24 fillérért lehetett fürödni, de az általános drágasággal a fürdőárak is egyre emelkedtek, mert hisz a *Duna vize is drágább lett*, ha már minden megdrágult! s minél több esztendeig áll fenn ez a rozoga építmény, mely már vagy huszszor behozta az építkezési költséget, s minél kevesebbet nyújt, annál drágább lesz. *A Sybilla könyvek meséje elevenedik meg* a közönség végtelen bosszúságára és a tulajdonosok nem csekély mulatására. Minden évben kevesebbet nyújtani és többet kérni, ez a jelszó.

Valóban itt volna már az ideje, hogy a közönség türelmének vége szakadjon. Ha magánvállalkozó nem akad, építsünk részvénytársasági alapon egy új, modern uszodát, a fürdőközönségből legyenek a részvényesek, jól fognak járni, ép fele, vagy annál kevesebb pénzért pompás uszodában fürödhethetnek, s minden kényelmet élvezhetnek.

* E cikk a közönség köréből küldetett lapunknak s annál szívesebben közreadtuk, mert annak minden sorát magunk is aláírjuk. Alkalmadtán még visszatérünk mi is az uszodaügyre.

Szerkesztőség.

HIREK.

LAPUNK július és augusztus hónapban hetenkint egyszer, de nagyobb terjedelemben jelenik meg.

Közigazgatási bizottsági ülés.

Városunk törvényhatóságának közigazgatási bizottsága hétfőn f. hó 15-én d. e. 11 órakor ülést tart.

Hivatalvizsgálat. *Wulst de Welburg Ernő* m. kir. állategészségügyi főfelügyelő az állatorvosi hivatalok és a vághid megvizsgálása céljából e hét folyamán városunkban időzött. A főfelügyelő a tapasztaltak felett teljes megelégedésének adott kifejezést.

Eszküvő. *Váradyn Kálmán*, a helybeli kir. kath. magyar főgimnázium kitűnő rajztanára folyó hó 10-én esküdött örök hűséget Fehértemplomban *Gál Kálmán* főgimn. tanár kedves és szeretetreméltó leányának, *Ilonkának*. — *Dr. Öjner Hugó* ügyvédjelölt e hó 9-én lépett házasságra *Lipkowitz Szerén* urleány-nal.

Közygyülés. Az „Ujvidéki Dalárda“ mult vasárnap tartotta 43. évi rendes közgyűlését *Szabó Imre* törv. bír. elnökle mellett. Az évi jelentés, amelyet *dr. Piuikovich Sándor* titkár terjesztett elő, ezuttal is igen eredményes munkálkodásról ad számot. Eltekintve az alapszabályzerű, nagyszerű estélyek betartásától, az egyet más téren is kulturás munkásságát a leghatósabban teljesítette. Főként igaz sikerre tett szert a „Kulai Dalárda“nak jubileumi ünnepege alkalmával. A részletes jelentés egyébként a tagok között kiosztásra öerül. Megválasztottak elnöknek *Szabó Imre*, alelnöknek *dr. Wagner Károly*, titkárnak *dr. Piuikovich Sándor*, pénztárosnak *Wolf Lajos*, ellenőrnek *Rangl Endre*, szertárosnak *Schilly Antal*, vizsgálmi bizottsági elnöknek *Schubert Márton*, választmányi tagoknak: *Münster Vilmos*, *dr. Elschléger Dezső*, *Dzubay István*, *Horniesek Gyula*, *Schuchtar Albin*, *Schubert Márton*, *Pótválasztmányi tagok: Reisz István*, *Bartos Zsigmond*, *Horváth Lajos*. Számvisszágálók: *Regényi Kálmán*, *Hegedűs Antal*. Vizálmí bizottsági tagok: *Kiss Arnold*, *Reisz István*.

Vigyázatlanságának áldozata. *Slavkovic Jakob* 16 éves kőműveslegény csütörtökön reggel Krevesits Istvánnak a Zrinyi Ilona-utcában ujonnan épülő házának párkányzatán dolgozott. Megcsuszott és fejével letel a aszfaltjárdára esett. Agyrázkódot szenvedett és azonnal a mentőkoecival a városi kórházba szállították. Állapota válságos.

Ruhaszabászati tanfolyam. A technológiai iparmuzeum megbízásából *Barth Hermann* szakitanító f. hó 10-én négy heti felsőruhászabászati tanfolyamot nyitott. Tandij 5 korona.

Egy ujvidéki szerencsése Karlsbadban. *Eckert János* keresk. iskolai tanár arról értesíti lapunkat, hogy folyó hó 12-én a karlsbadi löverseny utolsó napján egy versenylóvat sorsoltak ki. Ezen lovat a 4854. sz. sorsjeggyel *dr. Gál Ödön* ügyvéd nyerte meg, akitől a lovat rögtön megvették 2000 kor-ért. Az új tulajdonos 1/4 óra múlva a lovat 4500 kor-ért adta el. Az ujvidékiek között Karlsbadban nagy az öröm.

Felhívás. A gépjármű-vezetőket előkészítő *11-ik tanfolyam* a belügyministerium fenhatósága alatt (Budapest, X. ker., Százados-utca 14. sz., a fővárosi kenyérgyár mellett) 1912. évi július hó 29-én kezdődik és szeptember 18-ig tart. Jelentkezni, illetve a felvétel iránti kérvényt benyújtani 1912. július 2-től 20-ig lehet a tanfolyam helyiségében lévő gondnoki irodában 5—7 óra között. Beíratási díj 20 K, tandíj 200 K, vizsgadíj 20 K és azoknak a kik a fémipari szakban vagy szerelésben járatlanok, műhely előkészítő díja 50 K. A beíratási és tandíj a folyamodvány benyújtása előtt a gondnoktól nyert postakarékpenztári lappal fizetendő. Az érdeklődőknek levélbéli megkeresésére „*Tájékoztató*“ küld a gondnoki iroda.

Apollo nyári színház. Az Apollo nyári színházban nap-nap mellett zsfolt házak előtt játszának és sokszor szombat és vasárnap kénytelen a közönség azzal távozni, hogy nincs hely. Hogy ez ne forduljon elő a jövőben, az igazgatóság intézkedett, hogy f. hó 13-tól kezdve hetenkint kétszer és pedig szombat és vasárnap a városi színházban is tart előadásokat, teljesen külön álló műsorral, úgy hogy az ujvidéki n. é. közönség most teljesen két új műsort élvezhet két nap alatt. Egy teljesen új műsort a sétatéri nyári színházban u. m. „*A KÉMEK*“ dán katonadrámát 2 felv. és a városi színházban a városállással szemben „*DRÁMA A MUNKÁSNEGYEDBEN*“ egy munkás életéből merített szenzációs drámát 3 felv.-ban, de a többi szenzációs műsor is bemutatásra kerül.

Lövészet. Julius hó 7-én 250 lövés tétetett az 5-ös iablára 150 m. távolságból. Mély lövésért díjnyertes: 1. Burmann V/176, 2. Lobenstein V/178, 3. Hohlfeld IV/237. Körben: 1. Burmann 11/20, 2. Lobenstein 9/22, 3. Hohlfeld 9/18. Ma vasárnap, 14-én lesz az idei kácsa-lövés.

Vád a sirból. Zombori levelezőnk írja: Az óverbázi csendőrség leirtóztatta Schmidt Margit ottani szállésznőt, kit az a gyamu terhel, hogy nőknön tiltott operációkat végzett. A leirtóztatás különben a minap elhalt öz. Pfeiffer Péterné hatrabaggyott levele alapján történt, ki halála előtt a hatóságnak megírta, hogy a nevezett szállésznő rajta végzett operációjának esett áldozatul.

Név-visszaváltozás. A m. kir. belügyministerium f. évi július 5-én kelt 102764. sz. rendeletével Kardos Ignác áll. polg. iskolai igazgató és törvényes leszármazottai kérésére megengedte, hogy az 1890-ben névmagyarosítás útján felvett „Kardos“ név használata beszüntetésével a család az eredeti „*Xrompaszky*“ nevet viselhesse, tekintettel e név nemesei voltára.

Jegyzők gyűlése. Minden évben a járás jegyzői kara közös értekezletre szokott összejönni, ahol a községeket és a nagy közönséget érdeklő kérdések kerülnek megvitatásra. Az idén a jegyzői értekezlet Szentannás községben volt megtartva július hó 10-én.

Aratásig nem lesz végrehajtatás. A zombori pénzügyigazgatósághoz érdekes rendelet érkezett a pénzügyminister aláírásával. Elrendeli, hogy a mezőgazdasági munkával foglalkozó adósok hátralekös adója iránt indított végrehajtási eljárás az aratás utánig szüneteljen.

Uj szolgabíró Titelen. Bajnai Vojnits István vármegyénk főispánja dr. Ritter Gyula palánkai szolgabírót, tb. fősolgabírót a titeli fősolgabírói hivatalhoz helyezte át.

Öngyilkos földbirtokos. Topolyán Meler József, jó viszonyok közt levő földbirtokos, csütörtökön felakasztotta magát és mikor észrevették, már halott volt. Öngyilkosságának oka ismérletlen.

Remes cirkuszi mutatvány. A Charles cirkusz tigrisei rárontottak szelídítőjükre s csak az idomító bántulatos lélekjelnetének volt köszönhető, hogy komolyabb baj nem történt. — Ezt olvastuk a szombathelyi lapokban s mint ma értesülünk, e hatalmas, amerikai arányú Barnumszerű vállalat a nyár folyamán mihozzánk is ellátogat. Ismerve e vállalat óriási sikereit, közönségünk figyelmét felhívjuk a közeli napokban lapunk hasábjain megjelenő hirdetésekre.

Pályázat. A honvédelmi minister f. é. 63748/24. sz. rendeletében közrebocsájtott egy pályázati hirdetményt arról, hogy Budapest székesfőváros törvényhatósága által boldog emlékeztető József főherceg ur Ó cs. és kir. Fenségé honvédfőparancsnokságának 25. évfordulója emlékére a m. kir. honvédség kötelekébe tartozó, vagy tartozott egyének árvái vagy félárvái neveltetésére létesített alapítványi helyek közül az 1912/13. tanév kezdetén az Erzsébet leányvárvaházban egy hely kerülhet betöltés alá, mely helyre nézve a kijelölés joga, az illetőségre való tekintet nélkül, Ó cs. és kir. Fenségét József főherceget illeti meg. A pályázati hirdetmény részletes feltétele Városháza II. emelet 43. sz. a. (Katonaintosztálynál) a hivatalos órák alatt betekintethető. 1

A szabályai m. út. Ugy látszik a szabályiaknak sem tetszik a már 3 év óta mindig „folyamatban“ levő m. út lassu építkezése s a folytonos halasztgatás. Végre is a képviselőtestület Bálint Andrást és Kund Vilmost kiküldötte, hogy illetékes helyen kérjék az úttest mielőbbi kiépítését. A kiküldöttek a főispán és a főjegyzőnél jártak előadás micsoda kárt okoz az út lassu építése s mily lehetetlen közlekedési állapot van azon az úton. Mindkét helyen határozott ígéretet nyertek, hogy a vállalkozó további haladékokat nem kap.

A szabályi törvényház. A szabályi járásbírósg építkezési munkálatai annyira haladtak, hogy a főépület már tető alá is került s így bizonyos, hogy egy a járásbírósg, mint a telegkönyvi hatóság már november elején az új palotába költözhet.

Megveszett ember. Crnogorac Miklós vukovári gazdát ezeltűt 3 héttel megmarta a saját ebe. A gazda kutyába se vette sérülését. A kuvaszt agyonlötte s azzal napirendre tért a dolog felett. Szombaton aztán dühöngeni kezdett s hosszas szenvedés után kimult.

A házósbokák réme, a poloskák kiirtása eddig a lehetetlen dolgok közé tartozott. Mióta azonban a „Löcherer Cimexinell“ történtek próbák, beigazolódott, hogy a Cimexin hatás folytán a peték rögtön kiszáradnak és többé ki nem kelnek. A Cimexin mindenütt használható, szövetet, butort, falat vagy festést nem piszkít; nyomot vagy foltot nem hagy. Moly ellen egyedül biztos szer. Kapható: Herzig István gyógyszertárban és a készítőnél Löcherer Gyula gyógyszertárban Bártfán. 10—23

Kitüntetett önkéntes. A királyi dr. Bajay Ernőt, a Szabadkán székeltő 86. gyalogezred önkéntesét, aki a mult ősszel három leányt mentett ki a Palesi-tóból, ezüst érdemkereszttel tüntette ki.

Pályázat a gróf Reichenbach-Lessonitz Vilmos által rokkant tengerészek segélyezésére létesített alapítványra. A trieszti cs. és kir. tengerész kerületi parancsnokság pályázatot hirdet a fentnevezett alapítvány jövedelméből 1912. évi január hó 1-től számitandólag adományozandó egy évi kettőszáz (200) korona segélydíj élvezetével járó alapítványi helyre. Ezen alapítványra elsősorban az 1864. május 9-iki helgolandi tengeri ütközetben rokkantá vált egyének, valamint az ugyanezen alkalommal elesettek özvegyei és árvái, — ilyenek hiányában valamely későbbi tengeri ütközetben rokkantá vált egyének, illetőleg ezek özvegyei és árvái bírnak igényell. Felhivatnak tehát az igényjogosultak, hogy a szükséges igazoló okmányokkal felszerelt pályázati folyamodványaikat folyó évi augusztus 30-ig a trieszti cs. és kir. tengerész kerületi parancsnokságnál nyujtsák be. A folyamodó szegénységi, vagy helyhatósági bizonyítvánnyal tartozzék igazolni, hogy szegény és segélyre szorul. A fenti határidőn túl elkéssé beérkező folyamodványok ne vetetnek figyelembe. 1—7

A **topolyai ipartestület** már évek óta készül egy egyesületi diszbaló beszerzésére és most, hogy e terve megvalósul, küldötté-gileg felkérte Fratricsevit István fõszolgabíró-t és nejt, elõbbit a védõnõség, utóbbit a zászlóanyai tisztségre. A fõszolgabíró és neje a megízteltõ felkérésnek eleget tettek.

Az APOLLO színház nyári szinkörének megnyitása. Folyó hó 6-án szombaton este volt az Apollo szinkör nyári helyiségének megnyitása. A nyári szinkör a sétatérrel szemben, a törvényszéki palota mögött épült. Szép, tágas, szellõs nagy szinkör ez, amely a téli színháznál sokkal nagyobb nézõközönség befogadására alkalmas. A megnyitó elõadást a színház agilis és törekvõ igazgatójának, Fejér Dezsõnek határos ünnepi prologója vezette be, majd mûkedvelõk elõadása következett. *Xerixs Aranka*, *Gyzenize Károly* és *Jakócs László* közremûködésével, akik ügyesen adták elõ „Egy szó a miniszterhez“ címû vígjátékot. Nagy hatást keltett *X. Kovács Andor* szereplése is. Ezután a képek (filmek) kerültek bemutatásra. A színpad és nézõtér közötti nagy távolság folytán az elsõ elõadás a képek még nem érvényesültek úgy, mint a téli színházban, ahol a helyiség méretei kisebbek, de az igazgatóság a hiányokat már segített is. A nyári színház megnyitását zsufott ház nézte végig és azóta is telt házak elõtt folynak az elõadások.

A polg. leányiskolai hangverseny jövedelme. (Folytatás.)

Alább következnek azon játékony adakozók nevei, akik felülízetéseikkel a bevételt gyarapítani szívesek voltak és pedig adott: *10 K-át* mélt. Matkovits fõispán ur, *6 K-át* Fizély B-né, *5 K-át* Brunner, Elizek F., Elõlegezési Egyesület, dr. Gruby, Ipar- és Kereskedelmi Bank, Keresk. Bank, Központi Hitelintézet, dr. Leitner, Schuster I., Schwa Egon, Schwartz testvérek, Strasser és König, Ujvidéki Takarékpénztár, Zsófia gózmalom. *4 K-át* Elsõ magy. bizt. társaság, Findeisen, Kovács József, Ungár. *3 K-át* Grossz H., Illin, Jankulov V., Klein és Ungár, N. N., Wagner L. *2 K-át* Abraham J., dr. Adamovits, Adria Biztosító, Baics I., dr. Baics, Balla A., Dussing J-né, Eidenmüller, Ernst J-né, Farkas Lajos, Fischer S., Fischer S. Zw., Forgács B., Friedmann S-né, dr. Gézáné, Giffinger és Siebold, Grossz és Lázits, dr. Grossmann, dr. Handler, dr. Jáhán, dr. Kassowitz, Kassowitz Zs., Kasper G-né, Kohn Gy., Konyovits Gy-né, özv. Kovács Gy-né, dr. Kovács B., dr. Königsstädler O-né, Krieshaber, dr. Kubinyi, Kuborey M., dr. Lustig, Másits Sz., dr. Mareckovits, Mayer I., Mayer J., özv. Michels Gy-né, Mirosvavljevits testv., dr. Nagy F., N. N., N. N., dr. Ofner, dr. Palmainé, Profuma, Ráth F., dr. Rózsa M-né, Sigmund K., dr. Spirta, Stein M., Steiner L., özv. Steinerné, Stoy V., dr. Szabó L., Szlávy, Szremesevics, Sztratimirovits, dr. Szvinyarev, dr. Tapavicz, Várady L., Vékey Z., Vasdényei Z., Villamos R. T., W. Cs., dr. Wagner K., Zaubauer. *1 K-át* Böhm A., Brandeis, Brückner K., özv. Brückner né, Eckfeld, Fattler G., Gály J-né, Gerich J-né, Gosztovits P., Gyzenize K., Hádinger G., Heim K., Herger T-né, Hoffmann L., Illits J-né, Jelenik V., Jobbágy M-ne, Klein M., Klein O-né, dr. Korényischek V-né, Kovács S., Krausz S., Kreuzscherné, dr. Krno, Lákits, Landauer, Leipniker, Lobenstein, Löwenberger, Löwy M., Lütce R., Maletaski, dr. Markovits, Milicsné, Nagy S., Nota Gy., N. N., N. N., N. N., N. N., N. N., N. N., N. N., N. N., N. N., N. N., dr. Openheim, Pásthy S., Regényi J., Schattelles F., Schossberger, Schultzt, dr. Steinfeldné, dr. Trifkovits, Vajda, Warnusz P-né, Zappe E., Zsupanszky. *60/-t* Ember J-né, *50/-t* Reichel, N. N., *40/-t* Ráth El., Sereg L-né, Wollner, N. N. *10/-t* N. N. Felülízetés teljes összege 311/30 K Amidõn ezen elszámolást a nyilvánosság elõtt bemutatni, kedves kötelességet teljesíték azzal, hogy õszinte és hálás köszönetet monddok a tantestületnek és Rottmiller táncmester urnak a hangverseny-elõkészítõ munkáért, a szereplõknek kedves közremûködésükért, a szülõknek a szükséges jelmezre hozott áldozatukért, a nagyközönségnek a játékony cél tömeges felkarolásáért s az anyagi támogatásért. Köszönetemet fogadják a könyvkereskedõ urnak a jegyek szíves árusításaért, de leghálásabb köszönettel adozom Fizély Julia kartárs-

nõnek, aki a hangverseny összes anyagi ügyeit szokott páratlan pontosságával kezelte. Mindannyian élveztek velem együtt a szép siker örömét, a munka édes jutalmát. Jelentéssel kapcsolatosan legyen szabad még azoknak is köszönetet mondanom, akik az évzárás alkalmával az iskolának, illetve a tanulóknak adományokat szántak. Így Herger A. ur 2 könyvet, Abraham ur 4 könyvet, Urbán Ignác ur 3 könyvet, a Dmke ujvidéki fiókja 2 könyvet küldött kitünõ tanulóink jutalmazására, dr. Széchenyi Tamás szabályai fõszolgabíró ur pedig Mariska leányának kitünõ sikerrel kiállott magánvizsgálata alkalmából 100 K-át ajándékozott szegény tanulóink segélyalapjának. A jó Isten áldása legyen a nemes adakozókon. Az igazgatóság.

A zombori m. kir. pénzügyigazgatóság.

73452. sz./VI. 1911.

Hirdetmény.

Nemcsak a gyógyszerárak és anyagáru-nagykereskedõk (droguisták), hanem más személyek is, akik 1912. évi július hó 1. napján 100 gramm tiszta súlyt meghaladó bárminemû mesterséges édesítõszer birtokában vannak, készletüket, a meglévõ csomagolások számának és tiszta súlyának, valamint az édesítõszer erejének közlése mellett, ugyanezen a napon az illetékes pénzügyõri szakasznak a 7. sz. mintának megfelelõen írásban két példányban bejelenteni kötelesek. A bejelentési uralpok az elõállítási költség megtérítése mellett az illetékes pénzügyõri szakasznál szereshetõk be. Ezek a bejelentések a gyógyszerárak és anyagáru-nagykereskedõk részérõl, az 1898. évi 32125. számú pénzügyministeri körrendelet (M. R. Tára 80. sz. és a P. K. 11. száma) értelmében általuk eddig is vezetett és ezen a napon lezárandó lajstromok alapján teendõk meg. Jövedéki kihágást követ el és a törvény 27. §-a értelmében a megrõvidítés veszélyének kitétt, a törvény 9. §-a szerint járó engedély illeték négyeszeresétõl annak nyolcszoros összegéig terjedhetõ pénzbüntetéssel büntetettik; az aki a készlet bejelentését elmulasztja, vagy készletét helytelenül úgy jelenti be, hogy annak hivatalosan megállapított mennyisége az általa bejelentett mennyiséget 5%-kal meghaladja. A bejelentésnek egyéb szabályellenesége két koronától száz koronáig terjedhetõ pénzbüntetéssel büntetettik.

Zombor, 1912. június 26-án.

Fodor Mihály,
p. ü. igazgató.

673. és 716. szám/1912. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX t.-c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. járásbíróság 1912. évi V. 980. számú végzése következtében dr. Freund Ede ujvidéki ügyvéd által képviselt J. Péter aussigi cég javára 5410 kor. 13 f. s. j. ár. erejéig 1912. május 16. és 17.-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 2650 kor-ra becsült következõ ingóságok, u. m. 3000 skatulya sütemény, viaszkgyertyák és egyéb ingók nyilvános árverésen eladának.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbíróság 1912. V. 980/2. sz. végzése folytán 5410 kor. 13 f. tõkekövetelés, ennek 1912. évi január hó 1.-tõl járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig 218 kor. 67 f.-ben bíróságilag megállapított költségek erejéig Ujvidéken alperes Sütõ-utcai üzletében leendõ megtartására 1912. július 18. napjának d. e. 8 1/2 órája határidõul kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérõnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendõ ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 20. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidéken, 1912. évi július hó 7-én.

Basch Sándor, kir. bir. végrehajtó.

13311. sz. kíg. 1912.

Árlejtési hirdetmény.

Ujvidék szab. kir. város tanácsa a város-ház, közkórház, közvágóhid, szivattyutelepek és egyéb városi intézmények szükségletét képezõ mintegy 1300—1500 tonna szén s szállítási-át az 1912/13. évre esetleg három évre vagyis 1912/13., 1913/14., 1914/15. évekre biztosítani óhajtván, e végbõl 1912. évi július hó 30-án délelõtt 11 órakor a város-ház kis tanástermében tartandó zárt írásbeli verseny-tárgyalást hirdet.

1) A versenytárgyaláson csakis Magyarországon bejegyzett cég vehet részt.

2) Az ajánlatok akna, dió, kocka és darabos szénre teendõk.

3) Vállalkozók kötelesek ajánlataikban a szén termelési helyének feltüntetése mellett az árakat 100 kg-ként számmal és betûvel is kitüntetni.

4) A város a vállalkozó érdekének biztosítására kijelenti, hogy õt a kiirt mennyiségnél több szénnek a szerzõdési árakon való szállítására nem kötelezi.

5) Vállalkozó köteles a megrendelt szent a feltételek betartása mellett rostázottan, tehát por és salakmentesen a vasútji vagy hajó-állomásra saját költségén szállítani.

6) Vállalkozó tartozik ajánlatában megjelõlni, hogy a megrendelések hány nappal teendõk, s tartozik hajórakomány megrendelése esetére külön az árat és a rakomány legkisebb mennyiségét megadni.

7) Ajánlattevõk kötelesek az általuk ajánlott szén minõségét, égés melegét (kalorimé-trikus meghatározás) kísérletí uton meghatározott és az elementáris összetételbõl számított fûtõ értékét hatóságí bizonyítvánnyal igazolni és az ajánlott szénfajtaiból legalább 3 knyi mennyiséget mintaként az ajánlatí tárgyalás elõtt, vagy legkisebb annak napjáig beküldeni.

8) Jogában áll a városnak minden küldeményt vegyészével megvizsgáltatni és amennyiben a talált adatok az ajánlott szétí vizsgálatí adatának meg nem felelnének, a küldeményt visszautasíthatja, vagy megfelelő levonásokat eszközölhet.

9) Ha vállalkozó szállítási kötelezettségének bármely idõpontban meg nem felel, úgy a városnak jogában áll a szent vállalkozó terhére bárhonnan megszerezni.

10) Ajánlattevõk tartoznak 500 (õtszáz) K bántánpénzt készpénzben vagy megfelelő érték-papírban a városí pénztárnál befizetni és errõl szóló letétí nyugtát ajánlathoz csatolni.

11) Nyertes ajánlattevõ köteles letett bántánpénzet 4000 K biztosítékka kiegészíteni.

12) A megfelelően felbëlyegzett és lepecsételt borítékban elhelyezendõ ajánlatok, melyekben kifejezetten kiteendõ, hogy vállalkozó elõtt az elõírt feltételek ismeretese és azoknak magát aláveti, legkisebb folyó évi július hó 29-én délelõtt 12 óráig Ujvidék szab. kir. város íktató hivatalánál nyujtandók be. Ezen idõpont után beadott ajánlat vagy utóajánlat tekintethé vétetni nem fog.

13) A városi tanács fentartja magának a jogot, hogy az ajánlattevõk között tekintet nélkül az ajánlatí összegre illetve egyes árakra szabadon választhasson.

14) Az ajánlatok felbontása f. évi július hó 30 án délelõtt 11 órakor fog megtörténni, melyen az ajánlattevõk vagy megbízottaik megjelenhetnek.

Ujvidék, 1912. évi július 9-én.

Dr. DEMETROVITS,

1-2 kir. tanácsos, polgármester.

Elhalálozás folytán a Rákóczy Ferenc-ú. 118. számú HÁZ a hozzátartozó kerttel együtt, továbbá egy SZÕLÕTELEP házzal együtt eladó.

Bõvebbet ugyanott a házbán. 1-2

Egy újonnan épült 3 szoba, verenda — és mellékhelyiségekbõl álló —

háZ egy hold termõszõlõvel

pormentes, egészséges helyen szabad kézbõl eladó. Cim a kiadóhivatalban. 1-3

Eladó a fultaki országot melletti dűlőn egy szép egész holdas szálló a rajta levő épülettel együtt. — Bővebbet **Szent István utca 22. sz. alatt.** 1—

170.921. sz. -hoz. F. IV. a.

Felhívás

a szállító közönséghez.

A folyó évi őszi és téli idény alatt várható tömegáru és termény szállításokból, nemkülönben a vasuti beruházási munkálatokhoz szükséges nagymennyiségű anyagok állandó szállításából kifolyólag a m. kir. államvasutak vonalain előreláthatólag nagyobb kocsihány fog beállni.

Azokra a nagyfotosszerű érdekekre való tekintettel, amelyek úgy a m. kir. államvasutak mint a szállító felek részéről az áruforgalom gyors és zavartalan lebonyolításához fűződnek, a m. kir. államvasutak felkérjük a szállító közönséget, hogy e téren reájuk várakozó nehéz feladataik sikeres teljesítése érdekében őket megfelelő támogatásban részesíteni sziveskedjék.

A szállítófelek érdekében is igen kívánatos tehát, hogy:

a) a gyárosok és kereskedők az őszi és téli hónapokban szükséges nyersanyagkészleteiket még a nyári hónapokban, legkésőbb augusztus hó végéig beszerezzék és elszállítsák,

b) a felek által kirakandó áruk minél gyorsabban és minél rövidebb idő alatt kirakassanak. E mellett az ügy érdekében lenne az is, ha az említett áruk kirakása — ott ahol a vasut ezt egyáltalában vállalhatja — a lehetőséghez képest a vasutra bizatnék,

c) a felek által berakandó áruk minél gyorsabban és minél rövidebb idő alatt berakassanak,

d) a felek bizonyos jóindulatu belátást tanúsítsanak abban az esetben, amikor a vasut a nagy forgalom idején a kívánt kocsik helyett kisebb vagy nagyobb rakterületű vagy rak-súlyu kocsit bocsájt rendelkezésre, különö-
tekinettel arra is, hogy a vasuti áruújszabás I. rész A) szakaszának 63. §. III. (2) végrehajtási határozománya értelmében meghatározott rakterületű vagy hordképességű kocsik kiállítására amugy sincs igényük,

e) a szállító felek a rendelkezésre bocsájtott kocsikat teljes raksúlyig illetőleg rakterületig használják ki,

f) a szállító felek az érkező küldeményeket a pályaudvarokról késedelem nélkül elfuvaroztassák, nehogy a m. kir. államvasutak kénytelenek legyenek az állomásokon beálló helyszűke esetén a vasuti üzletszabályzat 80. §. (8.) pontja alapján a fekbérmentes időt leszállítani és a fekbért felemelni,

g) a szállító felek különösen az állomástól távol lakók, az áruknak távszólón való értesítése iránt az illető rendeltetési állomással megállapodjanak,

h) a szállító közönség az áru be- és kirakásának gyorsítása végett az állomási főnökkel egyetértőleg a reggeli és késő délutáni órákat valamint a déli szünetet is kihasználja; megjegyezvén, hogy a m. kir. államvasutak utasították állomásaikat, hogy az ily rendkívüli ieóban való rakodást a helyi viszonyok mérlegelésével a lehetőséghez képest engedjék meg.

i) oly állomásokon ahol vasuti háhozszállítási szolgálat van rendszeresítve, a hához szállítás ellen való tiltakozó nyilatkozat — legalább is a legerősebb szállítási hónapokra — visszavonassék.

A m. kir. államvasutak egyuttal közlik a szállító közönséggel, hogy mindazokat az intézkedéseket megtették, a melyek alkalmassak arra, hogy a szállító közönség jogos igényei a várható rendkívüli forgalom mellett is lehetőleg legmesszebbmenő mértékben kielégíthessenek.

Budapesten, 1912. június havában.

A magy. kir. államvasutak Igazgatósága

Magyar királyi államvasutak

188070/1912. szám. F. IV.

Árverési hirdetmény.

A kézbesíthetlen küldemények a vasuti üzletszabályzat 81. §-a értelmében az alább felsorolt állomások teheráruraktáraiban d. e. 9 órakor, a következő napokon fognak azonnali készpénzfizetés mellett nyilvánosan eladatni: Budapest ny. pályaudvar 1912. július hó 16-án

Pozsony	"	"	"	23-án
Budapest dp. teherp. u.	"	"	"	24-én
Győr	"	"	"	22-én
Szabadka	"	"	"	23-án
Ujvidék	"	"	"	19-én
Pápa	"	"	"	23-án
Kassa	"	"	"	25-én
Losonc	"	"	"	26-án
Miskolc gömöri p. u.	"	"	"	24-én
Eszék	"	"	"	15-én
Szeged	"	"	"	24-én
Temesvár Józsefváros	"	"	"	15-én
Debrecen	"	"	"	17-én
Szatmárnémeti	"	"	"	18-án
Kolozsvár	"	"	"	26-án
Nagyvárad	"	"	"	25-én
Arad	"	"	"	15-én
Békéscsaba	"	"	"	16-án
Pécs	"	"	"	18-án
Zágráb	"	"	"	25-én
Fiume	"	"	"	20-án
Szolnok	"	"	"	29-én
Nagyszében	"	"	"	31-én
Sátoraljaúj hely	"	"	"	31-én
Brassó	"	"	"	31-én

Budapest, 1912. június hóban.

(Utánnomás nem díjazatik.) Az igazgatóság.

Elsőrangú szaktekintélyek megvizsgálták és ajánlják

a „SZINALKO“

alkoholmentes gyümölcspezsgőt.

Kitűnő, világhírű, üdítő ital! Izletes, tápláló frissítő!

Hidegen szolgálandó fel!

Egyedüli gyára a Szinalko Seele-nek Szinalko részvénytársaság Detmoldban

Szinalkót az összes világrészekben előállítják.

Valódi csak, ha törvényileg védett 1—10
védjegyük van rajta.

Kapható **Stefanovits és Jelakovits** gyárában **Zimony**, Landau u. 7. és **Ujvidéken Davidovacz J.** telepén **Temerini-u. 5.**

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik feledhetetlen bátyám, illetve leendő sógorunk

Boleschka János

urnak f. hó 5-én történt gyászos elhunytá alkalmából mérhetetlen fájdalomukat részvénytávirányítással enyhíteni és végtisztességgel megjelenni szivesek voltak, ezuton fogadják köszönetünket.

A gyászoló család.

975/1912. sz. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. törvényszéknek 1912. évi 8659. sz. végzése következtében dr. Kleisner Gusztáv ügyvéd által képviselt Ujvidéki Takarékpénztár javára 2900 kor. s jár. erejéig 1911. évi májush hó 28-án foganatosított kietégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 2270 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m. butorok, pianino nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbíró-ság 1912. évi V. 1080/7. számú végzése folytán 2900 kor. tőkekövetelés, ennek 1912. évi január hó 25. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 179 K-ban bíróság már megállapított költségek erejéig, Ujvidéken Görögiskola-u. 2. sz. a. leendő megtartására 1912. július 15. napjának d. e. 9 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozők ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidék, 1912. évi június hó.

Horváth, kir. bir. végrehajtó.

A Beocsini Cementgyári Unió R.-T. négyosztályu elemi iskolája részére

tanítót keres.

ki úgy a magyar mint a horvát nyelvben tökéletesen oktatni képes. Olyanok, kik a német nyelvben is jártasak, előnyben részesülnek. A gyárigazgatóság sulyt helyez oly tanerők megnyerésére, kik a tanítás terén már huzamosabb idő óta sikeresen működnek.

Kielégítő javadalmazás biztosított.

Részletes ajánlatok a gyárigazgatóság címére Beocsinba küldendők. 1—2

„MINERVA“

ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest, V., Eötvös-tér 2. szám.

T. c.

Van szerencsénk értesíteni, hogy *Ujvidéken főügynökséget* létesítettünk és azt az

Ipar- és Kereskedelmi Takarékpénztár Részvénytársaságra

ruháztuk át.

E főügynökség fel van jogosítva, a következő biztosításokat közvetíteni:

Tűs-, száraz- és gyjtó-villámcsapás ellen:

mindennemű épületeket, termést, állatokat, lak-, istálló- és ipari berendezéseket, áruraktárakat, gépeket.

A lábon álló termés is biztosítható tűz ellen.

A tiszta haszon bérjövedelemnek tűzkár vagy villámcsapás folytán való elmaradása esetére.

Betöréses lopás ellen:

háztartási és irodai berendezéseket, áruraktárakat, pénztárcákat, szövetkezeteket és egyéb vállalatokat, valamint templomok, zárdák és imaházakban található értéktárgyakat.

Készpénz és értékpapírállomány is biztosítható.

Pénztári helyiségekben elkövetett rablás, valamint *pénztári kiküldöttek kirablása* elleni biztosítás, *pénztárcák,* kereskedők és különösen külföldi gyárosok számára köthető.

Baleset ellen:

bármilyen foglalkozású egyént.

Élethossziglani vasuti balesetbiztosítást egyszeri díjfizetés mellett.

Gyermekbalesetbiztosítást.

Szavatossági biztosítást:

Iparosok, kereskedők, gyárosok, irodák, hivatalok, háztulajdonosok, gazdák, egyletek, templomok, községek, vadászok, ügyvédek, orvosok, állatorvosok, gyógyszerészek, fürdők és szállodák számára.

Automobil biztosítást.

Keszességi és óvadékbiztosítást.

Eltulajdonítás, lopás, hűtlen kezelés és **sikkasztás** elleni biztosítást.

Visszleszámítolási hitelkeszességi biztosítást.

Leszámított nyílt számla követelések biztosítását.

Utipodgyámbiztosítást.

Állatbiztosítást.

híntó-, háta-, katonatiszti-, vadász- és versenylovak, továbbá ügetők, csödörök, tenyészkanecák, csikók, valamint tenyészbikák, tenyésztehének és tenyészborjúk számára.

A főügynökség alakít állatbiztosítással kapcsolatos községi állattenyésztő szövetkezeteket és köznetíti azok viszontbiztosítását.

Ezenkívül ujvidéki főügynökségünk még közvetít

a **Triesti általános biztosító társulat** (Assicurazioni Generali) részére **életbiztosításokat:**

n. m. elérésre, halálesetre, életjáradékra, leánykiházasítási és fuellátási biztosításokat, valamint nyugdíjptóló csoportos életbiztosításokat.

a **Magyar jég- és viszontbiztosító részvénytársaság** részére pedig **jégek elleni biztosításokat** mindennemű terményekre nézve.

Tisztelettel kérjük, méltóztassék az itt felsorolt ágazatokban előforduló biztosításait főügynökségünkhöz átutalni. Meg lehet róla győződve, hogy azokat mindenkor legelőnyösebben fogjuk elintézni.

Felvilágosításokat, magyarázatot készséggel nyújt az **Ipar- és Kereskedelmi Takarékpénztár Részvénytársaság.**

Kiváló tisztelettel

„MINERVA“

Általános Biztosító Részvénytársaság.

Alapító intézetek:

Magyar Általános Takarékpénztár
Részvénytársaság.

Első O. Általános
Baleset ellen Biztosító Társaság.

Triesti Általános Biztosító Társulat.
(Assicurazioni Generali.)

Ujvidék város legjobban ajánlható cégei.

A Bresslauer-féle női divat-szalón

december hó 1-től kezdve
Kossuth Lajos-utca 29. házba költözött.
(Kuborczy-cukrászda épület.)

— Számos éremmel kitüntetve! —

Balasics András

elsőrangú divat uri szabó

Ujvidék, Duna-utca 11. szám.

Divatáruház.

Divatáruház.

Löwy Mátyás és Társa

Ujvidék, Ferenc József-tér 4. sz.

II. SCHOMANN JÁNOS, Ujvidék.

Villanyerőre berendezett Cement-Mozaik, csiszolt Gránitalap és Műkőgyár. Sütő-utca 1., Danisits-utca 3. Igen dús modernstílusú sirkóraktár Duna-utca 23. sz. alatt.

Stojkovits és Babits

szerb és montenegrói kir. udv. fényképészek
Ujvidék, Kossuth Lajos-utca.

Alapítva 1860.

Telefon 99. sz.

KRAUSZ DÁVID uriszabó
UJVIDÉK, FERENCZ JOZSEF-TÉR 2. SZ.
Kizárólag angol- és francia-kelmék dús választéka.

SINGER JÓZSEF utóda

DITTMAR BERNHARD

bajor udvari fényképész

UJVIDÉK, Duna-utca 9. szám.

Legolcsóbb és legjobb bevásárlási forrás

Párisi nagy áruház

UJVIDÉK, II. Rákóczi Ferenc-út 13.

5 liter bor rendelésénél

házhoz szállít

WACHTL IMRE, kádármester
27-32 Ujvidék, Petőfi-utca 5. sz.

ELISZEK FANNY

DIVATTERME

45-52

Ujvidék, Jenőherceg-utca 2. sz.

ELADÓ

egy alig használt „ROTARY“ másoló-gép teljes felszereléssel. — Gály József rókusai róm. kath. kántortanító. 2-3

Ház

a Zrínyi Ilona-utca és Széchenyi-utca sarkán

a tulajdonos elköltözése miatt

jutányosan eladó.

Tudakozódhatni Szent-István-u. 12. sz. a. 2-3

REGÉNYI ISTVÁN

Délmagyarország legrégebb és legolcsóbb

ékszer és óras üzlete. 48-52

A GROSSINGER-féle

Lili crème a legszebb bőrszépítő és
bőrfinomító készítmény.

Dr. Lehmann-féle szappan nagyon kedvelt pipere-cikk.

SINGER CO.

varrógép részvénytársaság

Ujvidék, Kossuth Lajos-u. 46-48.

Weisz Hermina II., Kenyér-utca

51. szám.

Ruhákat a legszebben fest és vegyileg tisztít.

— Alapított 1830. —

Telefon 272.

Telefon 272.

ROSENBAUM SIMON

UJVIDÉK, (Limán).

— Szerszámfa, tűzifa és széntelepe. —

GROSZ

és

KRAUSZ

butor és szőnyeg

nagyáruháza

UJVIDÉK.

Telefon 24.

Láng János

söresarnoka
elsőrangú konyha

Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc-út 4. sz.

DROGERIA

A vörös kereszthez.

KLEIN OSZKÁR Ujvidék, Kossuth Lajos-utca.

HOROSKO ISTVÁN

kárpitos és díszítő-mester

45-52

UJVIDÉK, BUZA-TÉR 18. SZÁM.

Egy két kirakkal bíró

üzlethelyiség

házamban kiadó.

Ludwig József fűszerkereskedő

Kossuth Lajos-utca 49.

9-10

IRODAI GYAKORNOK

mielőbbi belépésre Bóhm Ármin

ügynökségi céghez (Tökölly Imre-u.

1. sz.) kerestetik.

2-2

ÉRTESETÉS.

Van szerencsénk a t. közönség tudomására adni, hogy a Központi Hitelintézet R.-T. új téglyárára már üzemenben van és úgy a régebbi, valamint az említett új téglyárára összes termelése kizárólagosan általunk árusítottatik el.

Miután mindkét gyárban tetemes mennyiség termeltetik ki, azon kellemes helyzetben leszünk, hogy a t. közönség igényeinek minden tekintetben megfeleljünk és dacára a közismert kitűnő minőségnek, azon leszünk hogy a n. é. közönséget lehetőleg olcsón kiszolgáljuk.

Megrendeléseket kérünk irodánkhoz (Dunagőzhajózási Társaság kikötője mellett) intézni.

Teljes tisztelettel

1-4

Ernst János és Roth, faterkedők.

Szabad kézből eladó

Galamb-utca 7. számú ház egy nagy kerttel. — Bővebbet II. Rákóczi Ferenc-u. 56. sz. (vendéglő). 2-3

MEGNYILT

Hungaria-fürdővel szemben

SAN-REMO

NAGYSZÁLLODA

BUDAPEST, Dohány-utca 40. szám.

Nyár-utca sarok. Minden pályaudvarról villamos megálló a Rákóczi-ut és Nyár-utca sarkán.

100 teljes komforttal és kényelmei berendezett szoba. Étterem Putzer György vezetése alatt.

Szolid családi szálloda. Vidékiek találkozó helye.

Telefon 120-05.

Igazgató:

Tulajdonos:

Sárkány József.

Récsey Gusztáv.

9-13

Egy előkelő magyar biztosító intézet ujvidéki vezérképviselete részére feltétlen megbízható, óvadékképes vezető tisztviselőt keres. Az évi jövedelem megfelelő működés esetén 7-8000 K-t tesz ki. Az állás fix fizetéssel, napidíjjal és jutalék javadalmazással van egybekötve és a veérképviselet az egyik legelőkelő takarékpénztár vezetése alatt fog működni. Nem szakemberek is pályázhatnak, de azok három havi próbaidőre lesznek kinevezve és csak ennek letelte után véglegesítve. Véglegesítés esetén az intézet nyugdíjalományaiba is felvétetik. Pályázóktól jó megjelenés és megfelelő összeköttetések, fedhetetlen előélet, magyar, német esetleg szerbnyelv tudás feltétlenül megkívántatik. Pályázatot „BIZTOS JÖVŐ” jellige alatt a kiadóhivatal továbbít. 4-

Egy szőlőtelep eladó

az iregi országúton

(Dr. Szlezák Lajos orsz. 13-20

képviselő szőlője mellett.)

Bővebbet nyújt DR. MÁRKUS DEMETER.

SZLOVÁK BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG UJVIDÉKEN

a betétek után fizet 4 és fél százalékos kamatot.

BARTH LAURA

fűzőterme

Ujvidék,

Zrínyi Ilona-utca
15. szám.

**

Fűző, haskötő,
esipőszorító és
melltartó készítő.

**

Elfogad
megrendelést
javítást
és tisztítást a
legutányosabb
árban.

19-52

Helyközi telefon sz. 247.

Cserépkemencéket

fa- és szénfűtésre legújabb szerkezet alapján,
hosszu évek tapasztalata alapján gyorsmele-
gítő fűtéssel és takaréktűzhelyeket a legjobb
minőségben és legszebb kivitelben ajánlok
Pucher András gyártmányából.

Profuma Károly Ujvidék, Zrínyi Ilona-u. 14.

Mintákkal és rajzokkal kívánságra rendelők
lakásán is szolgálók. Egy levelezőlapon való
értesítés erre a célra elegendő. 5-104

Telefon szám: 20.

Tűzifa-felapritás!

Villanyerőre berendezett tűzifa-felapritó-
telepünkön $\frac{3}{4}$ óra alatt felapritunk egy öl
tűzifát a következő díjak mellett:

1 öl tűzifa fűrészelésért K 2-
1 „ „ „ és hasogatásért „ 4-
1 „ „ fakamrába vagy pincébe rakodásért „ 1-
1 „ „ házhoz szállításért „ 2-40

☛ Telefon megrendeléseket is pontosan
eszközölhetünk. Teljes tisztelettel

9-52

Ernst János és Fiai.

Winkle István sörfőzde

Ujvidék.

Gyárt világos „Király-“ és barna „Bajor-“sört

1 pohár „Király-sör“ 8 krajcár.

1 „ „Bajor-sör“ 9 „

a sörfőzde söresarnokában

Kossuth Lajos-utca 37. szám.

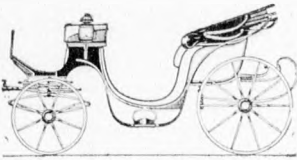
10 palack megrendelésnél házhoz szállítva.
35-52

Magy. Kir. Folyam- és Tengerhajózási R.-T.

Ujvidék—Vukovár

Péntek ki- vételével naponta	Állo m á s o k	Péntek ki- vételével naponta
reggel		délben
8-45	é. Ujvidék	i. 12-10
8-10	i. Beocsin	„ 1-00
8-00	„ Ófuttak	„ 1-10
7-45	„ Cserevics	„ 1-25
7-30	„ Bánostor	„ 1-40
7-20	„ Susek-Koruska	„ 1-55
6-35	„ Palánka	„ 3-05
6-25	„ Ilok	„ 3-20
5-55	„ Sarengrád	„ 3-55
5-30	„ Dunabölkény	„ 4-30
5-05	„ Ópatovác	„ 5-10
4-50	„ Bácsútlak	„ 5-35
4-10	„ Vukovár város	„ 6-35
4-00	i. Vukovár vasút	é. 6-50

Telefon 134.

A fűzők, ingyen és
beruházás.

Első délmagyarországi kocsigyár

REICH MÁTYÁS és LEBHERZ KÁROLY

UJVIDÉK (Limán).

Luxushintok, üzleti- és gazdasági-
kocsik, mentő- és halottaskocsik,
omnibuszok és luxusszánkok, a
legegyszerűbbtől a legfinomabb
kivitelig, állandó nagy raktára.

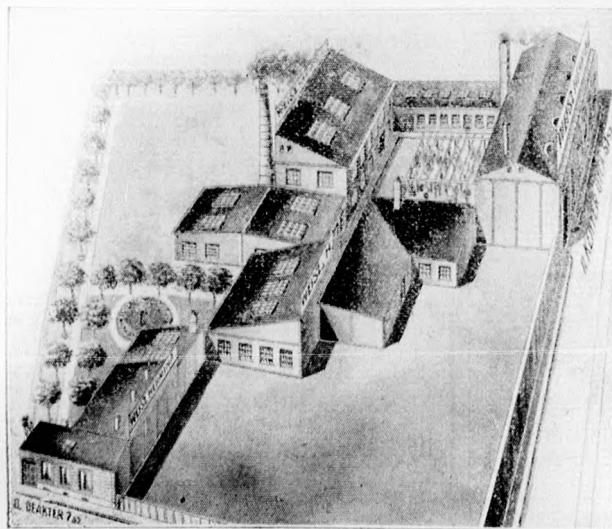
10-52

Stefanovits

KÁVÉ.

36-52

OLVASSUK AZ „UJVIDÉKI HÍRLAP“-OT.

Weisz Hermina

ezelőtt Szévin Károly

ruhafestő- és vegytisztító-
gyára

Ujvidék, II., Kenyér-utca 51. szám.

Fest és vegyileg tisztít férfi, női- és
gyermekruhákat, egyenruhát, esipkét, him-
zést, sztór, függönyöket, napernyőket, kez-
tyűket, struc- és disztollakat, panamakala-
pokát stb. stb. 5-20

Legolcsóbb árak!

Elismert jó munka!

ALAPITVA 1830.

Postán érkező megbízások lelkiismeretes
elintézésére kiváló gondot fordítok :